

Kandin Työopas 2023

Suomen Medisiinariliitto
Finlands Medicinarförbund
Finnish Medical Students' Association

Puheenjohtajan terveiset

Arvoisa kollega,

Lääkäriin sijaisena toimiminen on uniikki ja arvokas tapa kerryttää työkokemusta opintojen aikana sekä kasvaa lääkäriin ammattiin käytännön kokemusten kautta. ”Kesäkandina” työskentely onkin monelle ensikosketus lääkäriin työelämään. Kandidin Työoppaan tehtävänä on avata lääkäriin sijaisen sekä soveltuvin osin amanuenssien palkkarakennetta ja toisaalta valottaa työnkuvaan liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia.

Meillä suomalaisilla medisiinareilla on kansainvälisessä vertailussa ainutlaatuinen mahdollisuus toimia lääkäriin sijaisena jo opintojen aikana. Tämä tarjoaa loistavan mahdollisuuden soveltaa opittua käytännössä ja turvallisessa ympäristössä. Opintojen aikana työskentely auttaa profession kasvamisessa ja työelämään integroitumisessa. Lääkäriin sijaisen työ on vastuullinen, mutta antoisa ja erittäin opettavainen.

Kandina työskennellessä on hyvä pitää mielessä omat oikeudet sekä velvollisuudet. Kandidaatilla on oikeus riittävään perehdytykseen töiden alussa sekä jatkuvaan senioritukeen kyseisessä työpisteessä paikan päällä, ei pelkästään puhelimen välityksellä. Toisaalta Suomen lainsäädäntö määrittää tietyt rajoitteita lääketieteen opiskelijalle töiden osalta (esim. yhteispäivystykset, kuoleman toteaminen). Myös näistä on kerrottu tarkemmin Kandidin Työoppaassa sekä Medisiinariliiton nettisivuilla. Medisiinariliittoon voi olla matalalla kynnyksellä yhteydessä, mikäli töihin liittyvistä asioista herää kysymyksiä.

Kesän aikana tukea saa myös Medisiinariliiton ja Duodecimin yhteisestä mentorointiprojektista, jonka avulla voi jakaa tunnelmia sekä onnistumisen ja pettymyksen hetkiä. Näitä teemoja on tärkeää oppia käsittelemäänkin, sillä ne kuuluvat keskeisesti lääkäriin ammattiin.

Tämä viimeisin painos Kandidin Työoppaasta julkaistiin hieman totuttua myöhemmin johtuen v. 2022 tehdyistä kunta-alan työsopimus uudistuksista, joiden loppuunsaattamisessa kesti suhteellisen pitkään. Työoppaaseen on koottu keskeisimpiä nostoja kunnallisesta lääkäriin virka- ja työehtosopimuksesta (tiiviimmin Lääkärisopimuksesta), jotka koskevat lääketieteen kandidaatteja sekä amanuensseja.

Mikäli jokin asia jää omassa työsuhteessa tai työsopimusasioissa mietityttämään tai koet työpaikalla haasteita esim. perehdytykseen tai työnkuvaan liittyen, Medisiinariliitto, Lääkäriiliitto sekä Nuorten Lääkäriin Yhdistys ovat tukena näissäkin kysymyksissä. Muista pyytää myös apua ja ohjeistusta työpaikallasi – kukaan meistä ei selviä ilman toisten tukea!

Antoisia kesätöitä ja amanuenssuureja toivottaen,

Arttu Lahtiharju LK

Puheenjohtaja v. 2022, Suomen Medisiinariliitto-Finlands Medicinarförbund ry

Toimituksen terveiset

Hei kandi!

Sinulla on käsissäsi päivitetty Kandin työopas vuosimallia 2023! Kandin työopas pyrkii tiivistämään amanuensseja ja viransijaisina toimivia kandeja koskevia ydinkohtia Kunnallisesti virkaehtosopimuksesta (KV-TES) sekä sen alaisesta Lääkärisopimuksesta (LS).

Lääkärisopimus koskee kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa toimivia lääkäreitä ja siten myös lääkäreitä sijaistavia lääketieteen kandidaatteja. Ensimmäisistä lääkärintöistä lähtien on tärkeää olla perillä omista oikeuksista ja velvollisuuksista työntekijänä. Tuntemalla työehtosopimuksen pääpiirteet kandi osaa perustellusti vedota oikeisiin asioihin ja tahoihin, mikäli epäselviä tilanteita esimerkiksi palkkaukseen tai työaikaan liittyen syntyisi. Lisäksi oppaaseen on koostettu kandiin työoikeuksia koskeva kappale sekä tietoa VRK-kortin hakemisesta. Uutena asiana on lisätty kirjaus etätöistä lääkärin sijaisen roolissa. Vakiintuneiden toimintamallien puuttuessa sekä vastuukysymysten ollessa vielä auki Medisiinariliitto ei voi suositella etätöiden tekemistä kandeille.

Nykyinen Lääkärisopimus saapui pitkien neuvottelujen jälkeen kesäkuussa 2022 ja on voimassa 1.5.2022-30.4.2025 ajan. Merkittävänä muutoksena opiskelijan näkökulmasta oli, että amanuensseja koskevat määräykset siirrettiin kokonaan KV-TES:n soveltamispiiristä Lääkärisopimuksen piiriin.

Lääkärisopimuksessa saatiin aikaiseksi palkkaratkaisu, jossa vuonna 2022 maksetaan kaksi erillistä palkankorotusta. Vuosien 2023 ja 2024 lääkärin palkankorotukset ovat vähintään 1,9 % vuodessa (1,5 % yleiskorotus ja 0,4 % paikallinen järjestelyerä). Lopullinen taso määräytyy kolmen yksityisen sopimusalan palkankorotusten perusteella. Myös työaikalukuun tuli muutoksia säännöllisen työajan sijoittamisesta sekä lepoaikamääräyksiin liittyen.

Hyvinvointialueisiin siirtymisen myötä KV-TES:n tilalle tulee HYV-TES, joka valmistuneen kevään 2023 aikana. Käytännössä sisältö pysyy muutamien muutoksin pääosin samana.

Toivottavasti oppaasta on Sinulle hyötyä töihin mentäessä! Tarkempaa tietoa työskentelyä koskevista lakipykälästä ja sopimuksista löytyy esimerkiksi Valviran, Kuntatyönantajien sekä Lääkäriliiton nettisivuilta.

Tsemppiä töihin!

Kandin työoppaan toimitus

SISÄLLYS

1.	AMANUESSIT	6
1.1.	Työaika	6
1.2.	Peruspalkkaus	6
1.3.	Lomakorvaukset ja lomaraha	6
2.	LÄÄKÄRIT	8
2.1.	Työaika	8
2.1.1.	Laajennettu säännöllinen työaika	8
2.1.2.	Arkipyhien vaikutus työaikaan	8
2.2.	Päivittäinen lepoaika (ruokatauko) sekä palautumistauko	9
2.3.	Vuorokausilepo	9
2.4.	Viikkolepo	10
2.5.	Sairauspoissaolo	10
2.6.	Päivystys	10
3.	LÄÄKÄRIT PALKKAUS	12
3.1.	Peruspalkka	12
3.2.	Tuntipalkan laskeminen	12
3.3.	Toimenpidepalkkiot	13
3.3.1.	Lääkärintodistus- ja lausuntopalkkiot	13
3.3.2.	Kliininen lisätyö ja ylityö	14
3.4.	Perusterveydenhuollon lääkäreiden suoritepalkkausjärjestelmä	14
3.5.	Työpaikkapäivystyksen päivystyskorvaukset	16
3.6.	Lomakorvaukset ja lomaraha	16
4.	LÄÄKETIETEEN OPISKELIJAN TOIMIMINEN LAILLISTETUN AMMATTIHENKILÖN TEHTÄVÄSSÄ	17
4.1.	Neljän vuoden opinnot suorittanut lääketieteen opiskelija	17
4.2.	Viidennen vuoden opinnot suorittanut lääketieteen opiskelija	17
4.3.	Ulkomailla lääketiedettä opiskeleva opiskelija	18
4.4.	Etävastaanotto	18
5.	TERVEYDENHUOLLON AMMATTIKORTTI	19
5.1.	Kortinhankintaprosessi (4. vsk)	19
5.2.	Kortinhankintaprosessi (5. vsk ja 6. vsk)	20
5.3.	Mahdollisia syitä varmennekortin toiminnan lakkaamiselle	20
5.4.	Ulkomaat: Valviran oikeuksien hakeminen ja kortinhankintaprosessi	20
6.	KESÄTÖIDEN JÄLKEEN	22

7. TOIMENPIDELUETTELO23

1. AMANUENSSIT

1.1. Työaika

Amanuenssilla eli lääkäriharjoittelijalla tarkoitetaan lääketieteen opiskelijaa, joka suorittaa lääkärikoulutukseen vaadittavaa palvelua amanuenssina työ- tai virkasuhteessa. Yleensä amanuenssit ovat työsuhteessa. Amanuenssit ovat 1.5.2022 lähtien siirretty Lääkärisopimuksen piiriin. Amanuenssin säännöllinen työaika on 38 h 15 min.

1.2. Peruspalkkaus

Amanuenssin vähimmäispalkka on 1.6.2022 lukien 1 699,91 euroa. Huomioithan, että kyseessä on kuukausipalkka, eli jos amanuenssuuri kestää esimerkiksi 4 täyttä viikkoa täyden kuukauden sijaan, on myös maksettu palkka suhteutettuna tähän.

1.3. Lomakorvaukset ja lomaraha

Lomakorvaus muodostuu siten, että vuosilomapäiviä kertyy työssäolokuukautta kohti tietty määrä vaihdellen työsuhteen pituuden ja työkokemuksen mukaan. KVTES:n mukaan alle vuoden mittaisista työ- ja virkasuhteista saa vuosilomapäiviä seuraavasti:

Töissä 1 kk: 2 päivää

Töissä 2 kk: 4 päivää

Töissä 3 kk: 5 päivää, kun työkokemusta kyseiseltä alalta on alle 15 vuotta

Lomapäiviin oikeuttaa kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut töissä vähintään 35 h tai 14 työpäivää JA kuukauden aikana yhtäjaksoinen palvelussuhde on kestänyt vähintään 16 kalenteripäivää. Nämä lomapäivät jäävät kandeilla usein lyhyiden työsuhteiden vuoksi käyttämättä, vaikkakin lomapäivien käyttö on sopimuskohtaista. Työnantajan tulee maksaa pitämättömät lomapäivät työsuhteen päätyttyä lomakorvauksena. Lomakorvaus lasketaan jakamalla lomakorvauksen laskemisajankohdan varsinainen kuukausipalkka luvulla 20,83 ja kertomalla se pitämättömien vuosilomapäivien lukumäärällä.

Lomakorvauksen lisäksi jokaiselta täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta saadaan myös lomaraha, joka lyhyissä työsuhteissa on 4 % maksetuista palkoista. Lomaraha on mahdollista saada myös vapaana, mutta kuten vuosilomapäivienkin kohdalla, kandit saavat yleensä nämä etuudet rahana lyhyet työsopimukset huomioiden.

Ansiotuloksi katsottavat lomakorvaukset maksetaan työsuhteen päätyttyä, mikä kannattaa huomioida opintotuen tuloajaa laskiessa.

Esimerkki

Suoritat kuukauden amanuenssuurin työpaikassa, jossa palkkasi on Lääkärisopimuksen määrittämä vähimmäispalkka. Yhden kuukauden työsuhteesta kertyy käytännössä 2 vuosilomapäivää. Vuosilomien määräytyminen on selvitetty tarkemmin KVTES:ssa. Lomakorvaus yhdeltä kuukaudelta on siis: $(1\,699,91\text{ €} / 20,83) \times 2 = 163,22\text{ €}$. Lomarahaksi tulee $1\,699,91\text{ €} \times 0,04 = 67,99\text{ €}$. Palkaksesi tulee siis $1\,699,91\text{ €} + 163,22\text{ €} + 67,99\text{ €} = 1931,12\text{ €}$

2. LÄÄKÄRIT

2.1. Työaika

Säännöllinen työaika on 38 h 15 min / vko tai keskimäärin edellä mainittu tuntimäärä viikossa työaikajaksossa, jonka aikana säännöllinen työaika ennalta laaditun työvuoroluettelon mukaan tasoittuu em. tuntimäärään. Tasoittumisjakson enimmäispituus on 52 viikkoa.

2.1.1. Laajennettu säännöllinen työaika

Lääkärin säännöllistä työaikaa voidaan sijoittaa työnantajan päätöksellä ma-to klo 7.30-20 välille ja pe klo 7.30-18 välille. Mikäli säännöllisen työajan vuoroja on sijoitettu ma-to 17–20 tai pe klo 17–18, maksetaan tästä ylimääräinen korvaus. Jos laajennettuja työvuoroja on kuukauden aikana 1-2, korvauksena maksetaan 5-6 % tehtäväkohtaisesta palkasta ja jos laajennettuja työvuoroja on 3-5, maksetaan 7-9 % tehtäväkohtaisesta palkasta. Laajennettuja työvuoroja voi olla työnantajan määräämänä enintään viisi kertaa kuukaudessa. Mikäli lääkäri haluaa itse tehdä laajennettuja työvuoroja enemmän, on se sovittava erikseen työnantajan kanssa.

Edellä olevien korvausten lisäksi klo 18-22 välisenä aikana tehdystä laajennetusta säännöllisestä työstä maksetaan normaali iltatyökorvaus 15% korottamattomasta tuntipalkasta.

Päivystys ja kiirevastaanotto eivät ole em. laajennetun toiminnan työtä. Esimerkiksi klo 16 eli perinteisen virka-ajan päättymisen jälkeen voi kaksi lääkäriä samassa työpaikassa tehdä eri työvuoroa: toinen tekee yhä säännöllistä työaikaa (esim klo 10-18) ja toinen jo päivystää (klo 16-22).

2.1.2. Arkipyhien vaikutus työaikaan

Pitkäperjantain, toisen pääsiäispäivän, helatorstain ja juhannusaaton sisältävillä sekä niillä viikoilla tai työaikajaksoilla, joilla uudenvuodenpäivä, loppiainen, vapunpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä tai tapaninpäivä sattuu muuksi päiväksi kuin lauantaiksi tai sunnuntaiksi, työviikon tai työaikajakson säännöllinen työaika on 7 tuntia 39 minuuttia lyhyempi. Mikäli samalle työaikajaksolle sattuu kaksi tai useampi edellä mainituista arkipyhistä, on työaika kutakin arkipyhää kohden em. tuntimäärää lyhyempi.

Osa-aikatyöaikaa lyhennetään tällaisella työviikolla/työaikajaksolla kutakin työaikaa lyhentävää arkipyhää kohti vastaavalla osuudella em. 7 tunnista 39 minuutista kuin viranhaltijan/työntekijän osa-aikatyöaika on kohdan 2.1 mukaisesta työajasta.

Tätä kohtaa ei sovelleta, mikäli palvelussuhde ei kestä yhtään täyttä työviikkoa/työaikajaksoa (esimerkiksi alle viikon mittaiset sijaisuudet pyhien ympärillä).

2.2. Päivittäinen lepoaika (ruokatauko) sekä palautumistauko

Viranhaltijalle/työntekijälle annetaan vähintään puolen tunnin pituinen työaikaan kuulumaton ruokailutauko, tai hänen niin halutessaan tilaisuus ateriointiin työaikaan työpaikalla tai työnantajan osoittamassa asianomaisen laitoksen ruokasalissa tms. siten, ettei järjestelystä aiheudu häiriötä työn kululle tai suoritettaville palveluille ja että ruokailusta aiheutuva työstä poissaolo kestää enintään 15–20 minuuttia. Jos työrupeaman pituus ylittää 10 tuntia, viranhaltijalle/työntekijälle on annettava edellä mainitun tauon lisäksi tilaisuus ruokailla työajalla 15–20 minuutin ajan kahdeksan tunnin työskentelyn jälkeen. Mikäli ruokatauko ei ole työaika, työpaikalta on lupa poistua. Usein lääkärit ruokailevat myös ensimmäisen ruokailun työaikaan, tällöin tauon pituus on 15-20min.

Ruokatauon lisäksi viranhaltijalle/työntekijälle järjestetään päivittäin yksi 10 minuutin pituinen palautumistauko (esim. kahvitauko), joka luetaan työaikaan. Tällöin ei saa poistua työpaikalta. Tauon järjestämisestä ei saa aiheutua häiriötä työn kululle tai suoritettaville palveluille. Taukoa ei saa sijoittaa työvuoron/työpäivän alkuun tai loppuun eikä päivittäisen lepoajan yhteyteen.

2.3. Vuorokausilepo

Viranhaltijalle/työntekijälle on annettava jokaisen työvuoron alkamista seuraavan 24h aikana vähintään 11h keskeytymätön lepoaika, lukuun ottamatta vapaamuotoisena päivystyksenä tehtyä työtä. Vuorokausilepo voidaan suunnitella 11 tuntia lyhyemmäksi seuraavin edellytyksin, jos päivystysjärjestelyjä tai muuta toimintaa ei saada muutoin tarkoituksenmukaisesti järjestettyä.

- Työntekijällä/viranhaltijalla on mahdollisuus aikavälillä klo 23-8 vähintään 3h keskeytymättömään lepoon työrupeaman aikana tai
- Kyse on yhteispäivystyksen työpaikkapäivystyksestä tai jaetusta työpaikkapäivystyksestä enintään klo 23 saakka.

Näiden lisäksi on vielä mahdollista paikallisesti sopien ottaa käyttöön päivystysjärjestely Lääkärisopimuksen liitesopimuksen 1 tai 2 mukaan. Tarkemmin näistä voit käydä lukemassa Lääkärisopimuksesta.

Saamatta jäänyt vuorokausilepo on annettava viranhaltijalle/työntekijälle korvaavana lepoaikana seuraavan vuorokausilevon yhteydessä. Mikäli tämä ei ole painavista syistä mahdollista, korvaava

lepoaika on annettava niin pian kuin se on mahdollista, kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa. Korvaava lepoaika on annettava yhdenjaksoisena, eikä sitä saa sijoittaa viikkolevon, päivittäisen lepotauon tai vapaamuotoisen päivystyksen ajalle.

2.4. Viikkolepo

Uudessa lääkärisopimuksessa viikkolepo-osio on muokattu uusiksi. Pääsääntönä on, että työaika on järjestettävä niin, että viranhaltija/työntekijä saa kerran kalenteriviikossa vähintään 35 tuntia kestävän keskeytymättömän vapaa-ajan, joka on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava sunnuntain yhteyteen. Viikkolepo 35 tuntia voi muodostua 11 tunnin vuorokausilevosta ja vähintään 24 tunnin erillisestä viikkolevosta. Viikkolepo voidaan järjestää keskimäärin 35 tunniksi 14 vrk:n ajanjakson aikana. Viikkolevon tulee olla vähintään 24 tuntia viikossa.

Viranhaltijan/työntekijän säännöllinen työaika suunnitellaan lähtökohtaisesti viidelle työpäivälle viikossa. Työvuorot suunnitellaan siten, että viranhaltijalle/työntekijälle pyritään antamaan kaksi peräkkäistä vapaapäivää viikon aikana, jotka mahdollisuuksien mukaan ovat lauantai ja sunnuntai.

Kuitenkin edellä mainittujen lisäksi Lääkärisopimuksessa on kirjattu mahdollisuus poiketa edellä mainitusta pääsäännöstä sekä viikkolevon menettämisen korvaamisesta. Tarvittaessa käy lukemassa Lääkärisopimuksesta tarkemmat esimerkkitapaukset ja määritelmät viikkolevon poikkeamisesta.

2.5. Sairauspoissaolo

Myös kandi voi sairastua lyhyenkin työjakson aikana. Monesti lyhyet poissaolot (1- 3vrk, paikoittain pidemmätkin jaksot) onnistuvat työntekijän omalla ilmoituksella esimiehelle, mutta käytänteet tästä vaihtelevat. Varmista aina työsuhteen alussa talon tavat sekä työterveyden tarjoava taho. 1-14 vrk:n ajalta työnantaja maksaa sairauspoissaolon ajalta työntekijälle täyttä palkkaa, mutta mikäli työsopimus on kestänyt tuohon mennessä alle kuukauden, on korvaus 50 %. 14 vrk jälkeen sairauslomakorvauksesta vastaa Kela. Huomaathan, mikäli olet sairaana ensimmäisenä työpäivänä ja jäät kotiin, työnantajalla ei ole velvollisuutta maksaa tuolta ajalta palkkaa.

2.6. Päivystys

Päivystyksellä tarkoitetaan työnantajan määräykseen perustuvaa lääkärin olemista työpaikalla tai muualla valmiina työskentelemään säännöllisen työaikansa ulkopuolella. Päivystys on kiireellistä hoitoa ja hoidon arviointia, jota ei voida siirtää ilman hengenvaaraa tai terveydellistä haittaa. Selvitä, kuuluuko sinulle päivystysvelvollisuutta.

Päivystyksen osalta Lääkärisopimuksessa on eroteltu viranhaltijat ja työntekijät erikseen. Viranhaltijana säännöllisen työajan lisäksi suoritettava päivystys kuuluu osana jokaisen lääkärin virkavelvollisuutta. Työsuhteisen lääkärin päivystäminen perustuu työntekijän suostumukseen. On tärkeää, että myös työsuhteiset lääkärit päivystävät, jotta toiminnot saadaan järjestettyä tarkoituksenmukaisesti.

Lääkäriä ei ilman suostumustaan tule velvoittaa päivystämään työpaikkapäivystyksenä yli 5 krt/kk eikä yli 85h/kk eikä vapaamuotoisena päivystyksenä yli 6krt/kk. Työnantajan velvollisuuksiin kuuluu arvioida vuosittain päivystyksen vaatimat resurssit huomioiden lepoajat sekä huolehtia, että lääkäreitä on riittävästi päivystyksen järjestämiseksi. Työnantaja päättää päivystysmuodoista sekä päivystyksen alkamis- ja päättymisajankohdista.

Työpaikkapäivystyksellä tarkoitetaan ympärivuorokautista tai osavuorokautista päivystystä, jota lääkäri on kummassakin tapauksessa määrätty suorittamaan työpaikalla. Yleensä suurin osa keskussairaaloiden päivystyksistä on työpaikkapäivystystä. Lääkäriä ei ilman hänen suostumustaan tule velvoittaa päivystämään työpaikkapäivystyksenä yli 5 krt/kk eikä yli 85h/kk.

Vapaamuotoisella päivystyksellä tarkoitetaan päivystystä, jota ei suoriteta työpaikalla, eli toisin sanottuna päivystetään etänä puhelimen päässä. Lääkäri on tällöin velvollinen tulemaan kutsuttuna työpaikalle työnantajan määrittelemän enimmäisajan kuluessa. Tätä käytetään esimerkiksi monien pienten erikoisalojen päivystyksissä. Lääkäriä ei ilman suostumustaan tule velvoittaa päivystämään vapaamuotoisena päivystyksenä yli 6 krt/kk.

Vapaamuotoinen päivystys on vaihdettava työpaikkapäivystykseksi, jos vapaamuotoisen päivystyksen keskimääräinen aktiivisuusaste ylittää vuositasolla 50 %. Muutosta ei tarvitse tehdä, jos vapaamuotoisen päivystyksen ajankohta ei miltei osin kohdistu klo 23-08 väliselle ajalle.

Raskaana oleva viranhaltija/työntekijä tulee vapauttaa työaikalain mukaisesta klo 23–6 välillä tapahtuvasta yötyöstä ja työnantajan tulee osoittaa viranhaltija/työntekijä työskentelemään klo 23–6 ulkopuolella, jos yötyö lääkärin lausunnon perusteella on haitallista raskaana olevan viranhaltijan/työntekijän terveydelle tai sikiön terveydelle ja kehitykselle.

Raskaana olevan työkyky huomioiden 28. raskausviikon jälkeen suositellaan, että viranhaltija/työntekijä vapautetaan kokonaan päivystysvelvollisuudesta. Työnantaja voi aina vapauttaa viranhaltijan/työntekijän päivystysvelvollisuudesta tai vähentää /lyhentää päivystysvuoroja riippumatta raskausviikkojen lukumäärästä, jos tämä on aiheellista.

3. LÄÄKÄRIT PALKKAUS

3.1. Peruspalkka

Palkkahinnoittelu 1.10.2022 lukien, vähimmäiskuukausipalkka:

Terveyskeskusten lääkärit:

Lääketieteen opiskelija: 2749,10€ (peruspalkka on hoidettavasta lääkärin virasta/tehtävästä riippumatta)

Laillistettu lääkäri: 3 538,74€

Laillistettu lääkäri, väh 3 vuotta* laillistetun lääkärin tehtävässä/virassa: 4 053,80€

Sairaalalääkärit:

Lääketieteen opiskelija: 2639,30€ (peruspalkka on hoidettavasta lääkärin virasta/tehtävästä riippumatta)

Laillistettu lääkäri: 3 538,74€

Laillistettu lääkäri, väh 3 vuotta* laillistetun lääkärin tehtävässä/virassa: 4 053,80€

*Palvelusaika lasketaan KVTES:n työkokemuslisämääräysten mukaan. Hyväksytyksi palveluksi luetaan kuitenkin vain laillistettuna lääkärinä työskentely (ei siis kandi-aikaa). Jo suoritetuista palveluista on esitettävä työtodistukset työnantajalle.

3.2. Tuntipalkan laskeminen

Lisä-, yli-, ilta-, yö-, lauantai-, sunnuntai- ja aattotyön sekä päivystyskorvausten rahakorvauksen laskemiseksi tarvittava tuntipalkka saadaan jakamalla kalenterikuukauden varsinainen palkka luvulla 160 (terveyskeskuslääkärit) tai luvulla 163 (sairaalalääkärit). Osa-aikatyötä tekevän tuntipalkka saadaan jakamalla kalenterikuukauden varsinainen palkka (osa-aikapalkka) luvulla, joka lasketaan siten, että osa-aikaisen säännöllinen (osa-aikatyöaika) jaetaan täydellä työajalla ja kerrotaan täyttä työaika tekevän kuukausipalkan jakajalla (160 tai 163).

Osa-aikatyöläisen tuntipalkan laskukaava

$$\textit{Tuntipalkka} = \textit{osa - aikapalkka} : \left(\textit{kk - palkan jakaja} \times \frac{\textit{osa - aikatyöaika}}{\textit{täysi työaika}} \right)$$

3.3. Toimenpidepalkkiot

Peruspalkan lisäksi terveyskeskuksessa maksetaan tietyistä toimenpideluettelon toimenpiteistä niiden vaikeusasteesta riippuen taulukon 1 mukaan. Toimenpidepalkkiot maksetaan LS:n mukaisesti täysimääräisinä kaikille lääkäreille, myös lääketieteen kandidaateille. Toimenpidelistaus löytyy tämän oppaan lopusta kohdasta 7.

Taulukko 1.

Toimenpiteiden korvaustaulukko 1.10.2022 lukien

Toimenpide-ryhmä	Esimerkki ryhmän toimenpiteestä	Säännöllinen työaika	Kliininen lisätyö	Säännöllinen työaika klo 18 jälkeen arki-iltoina	Työpaikka-päivystys, poikkeava työpaikka-päivystys ja vapaamuotoinen päivystys
		€	€	€	€
R 0	Puhelinkonsultaatio	2,80	3,67	3,67	3,67
R I	Poskiontelopunktio/huuhtelu	7,61	9,96	9,96	9,96
R II	Resuskitaatio	11,49	15,21	15,21	15,21
R III	Infarktin liotushoito	27,40	35,78	35,78	35,78

3.3.1. Lääkärintodistus- ja lausuntopalkkiot

Lääkärille maksetaan palkkio sellaisista lääkärintodistuksista ja -lausunnoista, jotka eivät liity potilaan hoitoon. Tätä palkkiota ei makseta lääketieteen opiskelijoille. Todistus tai lausunto on hoitoon liittyvä (ei siis palkkioon oikeuttava), kun se annetaan hoidettavana tai tutkittavana olevalle potilaalle

1. työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten
2. toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten, tai
3. sairauden hoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten.

Palkkion suuruus on 10,34 – 24,94 € riippuen todistuksen tai lausunnon luonteesta. Alan erikoislääkärille maksetaan palkkio 50 %:lla korotettuna.

3.3.2. Kliininen lisätyö ja ylityö

Kliininen lisätyö on muun kuin täyden työajan ulkopuolella tapahtuvaa vapaaehtoisuuteen perustuvaa työtä eli ei siis perustyötä, päivystystyötä tai ylityötä. Kliinisen lisätyön pitää olla työnantajan kanssa etukäteen sovittua. Potilaan käynnistä lääkärin luona kliinisen lisätyön aikana maksetaan 1.10.2022 lukien 11,02€, yli 45 minuuttia kestäneestä potilaskäynnistä 4,62 €:n lisäys aina alkavalta neljännestunnilta ja 13,53 € käynnistä potilaan luona eli kotikäynnistä sekä toimenpidepalkkiot taulukon 1 mukaan. Palkkiot maksetaan täysimääräisinä myös lääketieteen kandidaateille.

LS:n mukaan korvattavaa ylityötä on työnantajan aloitteesta tehtävä normaalin työajan ylittävä työ, joka ei ole päivystystyötä, eikä kliinistä lisätyötä. Käytännöt ylitöiden korvaamisesta voivat vaihdella työpaikkakohtaisesti. Mikäli ylitöistä maksetaan, ovat ylityökorvaukset kultakin ylityötunnilta 50 %:lla korotettu tuntipalkka. Ylityöt voidaan vastaavasti korvata antamalla ylityötunteja vastaava vapaa-aika. Käytännössä ylitöiden maksaminen ei ole aina näin yksinkertaista, vaan epäselvyyttä voi olla esimerkiksi siitä, mikä määrittellään työnantajan aloitteesta tehtäväksi työksi. Kandidatit ovat ymmärrettävästi alkuun hieman hitaampia työntekijöitä, joten ylitöitä saattaa tästä syystä kertyä. Ylitöiden seuraamis- ja merkitsemiskäytännöt vaihtelevat paikoittain. Tästä on hyvä keskustella työnantajan kanssa heti alkuun, jotta vältetään ikäviltä yllätyksiltä.

3.4. Perusterveydenhuollon lääkärin suoritepalkkausjärjestelmä

Pääosin vastaanottotoimintaa pitävillä terveyskeskuslääkäreille on kehitetty uusi suoritepalkkausjärjestelmä, joka toimii vaihtoehtoisena nykyiselle toimenpidepalkkio- ja kliinisen lisätyön käyntipalkkiot -järjestelmälle (kohdat 3.3 ja 3.3.2). Suoritepalkkausjärjestelmällä korvataan nykyinen yksittäisiin toimenpiteisiin perustuva järjestelmä. Työnantaja tekee päätöksen siitä, otetaanko järjestelmä käyttöön. Jos lääkärin työnkuvaan ei kuulu vastaanottotoimintaa, hän ei kuulu suoritepalkkauksen piiriin. Lääkärin tulee tietää, kuuluuko hän suoritepalkkauksen piiriin.

Käyttöönotto on mahdollistettu seuraaville työnantajatahoille:

- Käyttöönotto viimeistään 1.10.2022: vapaaehtoiset sote-kuntayhtymät ja Helsinki
- Käyttöönotto viimeistään 1.9.2023: Hyvinvointialueet

Suoritepalkkiojärjestelmässä palkkio on suoritekohtainen, eikä palkkiota makseta enää yksittäisistä toimenpiteistä. Palkkio määräytyy suoritteen kokonaisvaativuuden perusteella.

Suoritteen vaatavuus voi muodostua toimenpiteen vaativuuden, toimenpiteiden määrän tai potilaan vaikeahoitoisuuden perusteella.

Suoritteita ovat esimerkiksi

- potilaan vastaanottokäynnit
- lääkärin käynnit potilaan luona
- konsultaatiot
- lääkäri ohjeistaa toisen lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön potilaan hoidossa, joko potilaan läsnäollessa tai ilman. Sisältää ohjeiden kirjaamisen.
- hoitosuunnittelut ilman potilaan läsnäoloa
- puhelimella tapahtuva hoitoasiointi, kun korvaa vastaanottokäynnin
- etävastaanotto, silloin kun tapahtuma kestoltaan ja vaativuudeltaan rinnastuu fyysiseen käyntiin

Suoritteiden tasoja on neljä: suppea, perus, vaativa tai laaja ja erittäin vaativa tai laaja. Suppea suorite sisältää suppean tutkimuksen, lyhyen konsultaation terveydenhuollon ammattihenkilölle ilman lääkärikäyntiä tai suppean hoitotoimenpiteen. Reseptin uusiminen omalle potilaalle ei ole suorite, ellei se sisällä hoidon suunnittelua. Konsultaatio tulee kirjata potilasasiakirjoihin, muuten kyseessä ei ole suorite.

Perustason suorite sisältää perustutkimuksen tai hoitoasiointin, konsultaation tai hoitotoimenpiteen. Esimerkiksi toisen lääkärin konsultointi, perusterveen potilaan lääkintölailliset todistukset ja normaali vastaanottokäynti sisältäen korkeintaan yhden erillisen toimenpiteen luokitellaan perustason suoritteeksi.

Vaativa tai laaja suorite sisältää perustutkimusta laajemman tutkimuksen, laajan konsultaation tai laajan hoitotoimenpiteen. Lasten- ja äitiysneuvolan sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon vastaanottokäynnit, iäkkäiden ja kroonisesti sairaiden potilaiden todistukset, työkykyarvio lausuntoineen tai yksittäisen ongelman laaja ja vaativa selvittely kuuluvat tähän suoritetasoon.

Erittäin vaativa tai erittäin laaja -tason suoritteita ovat esimerkiksi kouluterveydenhuollon psykososiaalisten ongelmien selvittely, mielenterveys- ja päihdepotilaiden psykososiaalisten ongelmien laaja selvittely, moniongelmaisen potilaan laaja ja monipuolinen kokonaisarvio sekä murtumapotilaiden primäärikäynnit.

3.5. Työpaikkapäivystyksen päivystyskorvaukset

Lääkärille maksetaan säännöllisen työajan lisäksi tehdyn työpaikkapäivystyksen tunnilta ja kultakin vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyötunnilta taulukon 2 mukaisella kertoimella korotettu varsinaisesta palkasta laskettu tuntipalkka tai annetaan vastaava vapaa-aika.

Taulukko 2. Työpaikkapäivystyksessä maksetaan alla olevan taulukon mukaisella kertoimella korotettu tuntipalkka tai annetaan vastaava vapaa-aika.

	klo 0–8	klo 8–15	klo 15–18	klo 18–22	klo 22–24
maanantai	3	–	1,75	1,75	2,5
tiistai–torstai	2,5	–	1,75	1,75	2,5
perjantai	2,5	–	1,75	2,25	3
lauantai–sunnuntai*	3	2,25	2,25	2,25	3

* sekä juhlapyhät, niiden aatot klo 18 alkaen, juhannusaatto ja muuksi päiväksi kuin sunnuntaiksi sattuva jouluaatto. Ks. esimerkki.

Esimerkki

Kaisa Kandin työpaikalla maksetaan kandeille LS:n määrittämää sairaalalääkärin vähimmäispalkkaa eli 2 639,30 euroa. Tästä laskettuna perustuntipalkka on $2\,639,30\text{ €}/163 = 16,19\text{ €}$. Kaisa päivystää työpaikkapäivystystä tiistai- keskiviikkoyönä klo 15–08. Hän saa siis klo 15–22 (7 tuntia) päivystetyistä tunneista kertoimella 1,75 korotettua palkkaa, ja klo 22–08 (10 tuntia) päivystetyistä tunneista kertoimella 2,5 korotettua palkkaa. Näin ollen Kaisalle maksetaan

$$7\text{ h} \times 1,75 \times 15,80\text{ €/h}^* + 10\text{ h} \times 2,5 \times 15,80\text{ €/h}^* = 603,15\text{ €}$$

*desimaalit huomioitu perustuntipalkassa

3.6. Lomakorvaukset ja lomarahat

Lääkäreiden vuosilomapäivien kertyminen muodostuu myös kohdan 1.3 mukaisesti. Lääkärin vuosiloman ajalta maksettavaa varsinaista palkkaa korotetaan sillä prosenttiluvulla, joka saadaan laskemalla, kuinka monta prosenttia on edellisenä lomanmääräytymisvuonna säännölliseltä työajalta maksetut tämän sopimuksen mukaiset toimenpidepalkkiot, todistus- ja lausuntopalkkiot ja suoritepalkkiot samalta ajalta maksetusta varsinaisesta palkasta. Myös lomakorvaus lasketaan tämän määräyksen mukaisesta palkasta.

Palvelussuhteen päättyessä maksettava lomakorvaus lasketaan käyttäen sen lomanmääräytymisvuoden aikana maksettuja palkkioita ja varsinaista palkkaa, jona palvelussuhde päättyy. Vuosilomapalkan määräytymisestä tarkemmin, ks. KVTES IV luku 13 §.

4. LÄÄKETIETEEN OPISKELIJAN TOIMIMINEN LAILLISTETUN AMMATTIHENKILÖN TEHTÄVÄSSÄ

4.1. Neljän vuoden opinnot suorittanut lääketieteen opiskelija

Lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti neljän ensimmäisen vuoden opinnot, voi toimia tilapäisesti lääkärin tehtävissä erikoissairaanhoidon toimintayksikössä tai terveyskeskuksen vuodeosastolla laillistetun lääkärin johdon ja valvonnan alaisena. Opiskelijalla pitää olla suoritettuna myös sen erikoisalan opintojaksot, johon kuuluvissa tehtävissä hän aikoo toimia. Opiskelijalle on nimettävä kirjallisesti ohjaajalääkäri.

Jos edellä mainituissa tehtävissä toimivalla opiskelijalla on myös niihin liittyviä päivystävän lääkärin tehtäviä, hänen on toimittava laillistetun lääkärin välittömässä johdossa ja valvonnassa eli vanhemman kollegan rinnalla. Samoin edellytyksin opiskelija voi toimia myös ympärivuorokautisessa yhteispäivystysyksikössä, jos hänen tehtävänsä on mahdollista rajata suoritettujen erikoisalan perusopintojen mukaisesti esimerkiksi sisätauteihin.

Medisiinariliitto on kysynyt Lääkäriliiton lakimiehiltä tulkintaa lainsäädännöstä kuoleman toteamisesta ja kuolintodistuksen kirjoittamisesta sekä edunvalvontalausunnon laatimisesta. Neljän vuoden opintojen jälkeen ei saa todeta kuolemaa ja edunvalvontalausunnon saa kirjoittaa vain laillistettu lääkäri.

Lainsäädäntö kuolintodistusten laatimisesta on suppea, eikä siitä voi suoraan tehdä tulkintaa, saako jo neljän vuoden lääketieteen opintojen jälkeen laatia kuolintodistusta. Viranomaistaho ei ole myöskään ilmaissut kantaansa asiaan. Johtuen kuolintodistusten laatimisen suppeasta muotoilusta, Valviralta tullaan pyytämään selkeä kannanotto asiaan seuraavassa Lääkäriliiton ja Valviran yhteistyötapaamisessa. Kunnes selkeä kannanotto saadaan, Lääkäriliiton lakimies suosittaa, että neljän vuoden opinnot suorittanut lääketieteen opiskelija voi toimia kuolintodistusten laatimisen osalta toimipisteidensä ohjeiden mukaisesti jatkossakin. Mikäli toimipisteen ohjeistuksiin on kuulunut kuolintodistusten laatiminen, opiskelija voi laatia niitä jatkossakin.

4.2. Viidennen vuoden opinnot suorittanut lääketieteen opiskelija

Suomessa tai ulkomailla opiskeleva lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti vähintään viiden ensimmäisen opintovuoden opinnot, voi toimia tilapäisesti lääkärin tehtävissä erikoissairaanhoidon toimintayksikössä tai perusterveydenhuollon toimintayksikössä.

Päivystäjänä toimiessaan viiden vuoden opinnot suorittaneella opiskelijalla on oltava nimetty takapäivystäjä, joka on itsenäisesti ammattiaan harjoittamaan oikeutettu lääkäri. Päivystysyksikössä on kuitenkin oltava kaikkina vuorokauden aikoina paikalla laillistettu lääkäri johtamassa toimintaa.

Medisiinariliitto on kysynyt Lääkäriliiton lakimiehiltä tulkintaa lainsäädännöstä kuoleman toteamisesta sekä edunvalvontalausunnon laatimisesta. Viidennen vuoden opinnot suorittanut lääketieteen opiskelija saa todeta kuoleman. Edunvalvontalausunnon saa kirjoittaa vain laillistettu lääkäri.

4.3. Ulkomailla lääketiedettä opiskeleva opiskelija

Ulkomailla lääketiedettä opiskelevan säännöt määritetään pääsääntöisesti samojen periaatteiden mukaisesti, kun hän on suorittanut asianmukaisesti neljännen tai viidennen vuoden opinnot sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston mahdollisesti määräämät muut opinnot ja harjoittelun. Käytänteet ja vaaditut asiakirjat voivat hieman vaihdella riippuen opiskelumaastasi. Suomen kansalaisille kielikoetta ei ole, työnantajat ovat velvoitettuja takaamaan, että heidän työntekijöillään on tarvittavan tasoinen kielitaito.

4.4. Etävastaanotto

Medisiinariliitto ja Lääkäriliitto ovat tehneet omat kannanottonsa lääketieteen opiskelijoiden etävastaanottojen pitämisestä. Medisiinariliiton kannanotossa todetaan, että lainsäädäntö jää tulkinnanvaraiseksi lääketieteen opiskelijoiden sekä etävastaanottojen kohdalla. Opiskelijan toimiessa laillistetun ammattihenkilön tehtävässä tulee hänen olla samassa yksikössä toimivan laillistetun lääkärin johdon ja valvonnan alaisena. Seniorilla on oltava mahdollisuus puuttua välittömästi epäkohtiin. Etätyöskentelyssä ammatillisen tuen saaminen on haastavampaa ja opiskelijan ohjaus sekä valvominen hankaloituvat. Niin kauan kuin lainsäädännöllinen runko on etälääketieteen osalta epäselvä, tulisi opiskelijoiden pitää etävastaanottoa mahdollisimman vähän tai ei lainkaan. Riittävä seniorituki ja perehdytys on ehdottomasti varmistettava, jos opiskelija toimii etävastaanottotyössä. Lääkäriliiton suosituksessa todetaan niin ikään, että etävastaanottotoiminta soveltuu lääketieteen opiskelijalle rajoitetusti ja ainoastaan silloin, kun tosiasiallinen seniorituki voidaan taata.

Sekä Medisiinariliitto että Lääkäriliitto ovat sitä mieltä, ettei lääketieteen opiskelijan työ voi koostua ainoastaan etävastaanotoista. Medisiinariliiton kannanoton etävastaanotosta (11/2022) voit käydä lukemassa Medisiinariliiton nettisivuilta. Lääkäriliiton etälääketieteen suosituksen löydät Lääkäriliiton nettisivuilta ja kohdasta Lääkärin tietopankki > Kuinka toimin lääkärinä.

5. TERVEYDENHUOLLON AMMATTIKORTTI

Esimerkiksi e-reseptin tekemiseen ja Kanta-arkistoon pääsyyn tarvitaan terveydenhuollon ammattikortti eli ns. varmennekortti tai vrk-kortti. Lääketieteen opiskelija voi hankkia ammattikortin suorittuaan ensimmäisen neljän vuoden opinnot, saatuaan niistä merkinnän Valviran hallinnoimaan Terhikki- rekisteriin ja saatuaan oman SV-numeron. Varmennekortti myönnetään terveydenhuollon ammattilaisille potilastietojärjestelmiin tunnistautumiseen. Varmennekortin saa Väestörekisterikeskuksen rekisteröidyistä toimipisteistä. Lähimmän pisteen yhteystiedot saat esimerkiksi oman työpaikkasi HR-pisteestä tai Diki- ja Väestöviraston sivuilta (<https://dvv.fi/varmenteet-sosiaali-ja-terveydenhuollolle>).

Työpaikasta riippuen varmennekortin voi saada työ- tai virkasuhteessa ollessaan ilmaiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö suosittelee, että työpaikka kustantaa kaikki lääkärin työvälineet mukaan lukien varmennekorttiin liittyvät maksut. Opiskelijan kannattaa selvittää asia työpaikalta ja ainakin henkisesti varautua palvelumaksuun, joka on noin 40 euroa.

1.1.2017 alkaen sähköisen reseptin käyttö on ollut pakollista ja vain painavissa poikkeusolosuhteissa voi käyttää paperireseptiä. Terhikki- rekisterimerkinnän puuttuminen ei ole Valviran ohjeistuksen mukaan poikkeustapaus käyttää paperireseptiä. Käytännössä reseptien määräämiseen tarvitset siis varmennekortin. Erikseen ei ole opiskelijan varmennekorttia, vaan opiskelijan ammattikorttia käsitellään kuten muitakin SOTE-alan kortteja. Jo myönnettyä korttia ei voida tietoturvasyistä päivittää, vaan aina henkilötietojen tai oikeuksien päivittyessä tulee hankkia uusi varmennekortti. Uuden kortin hankinta tulee siis eteen esimerkiksi silloin, kun oikeudet päivittyvät viidennen vuosikurssin suorittamisen jälkeen. Tällöin edellisenä kesänä neljännen vuoden oikeuksilla saatu kortti vanhenee. Varmennekortti on voimassa 5 vuotta, ellei ammattikorttioikeuteen liity jokin rajoittava tekijä. Kortin voi tilata joko kuvallisena tai kuvattomana. Korttia hakiessasi tarvitset mukaasi voimassa olevan passin tai henkilökortin (HUOM! Ajokortti ei riitä).

5.1. Kortinhankintaprosessi (4. vsk)

1. Opiskelija suorittaa kaikki neljännen vuoden opinnot.
2. Tiedekunnan opintotoimisto vahvistaa käydyt opinnot ja lähettää tiedot Valviraan.
3. Valvira vastaanottaa tiedot, tarkistaa ja merkitsee opiskelijan Terhikki-rekisteriin. Valvira lähettää opiskelijalle postitse kirjallisen ilmoituksen ja yksilöintitunnuksen eli SV-numeron. Yksilöintitunnusta voi tiedustella Valvirasta myös puhelimitse, kunhan omat tiedot ovat Terhikkiin ilmaantuneet.
4. Opiskelija voi tilata varmennekortin kesätyöpaikkansa läheisestä vrk-toimipisteestä esimerkiksi ensimmäisenä työpäivänä. Muista ottaa henkilötodistus (passi tai henkilökortti) mukaan.

5. Tilaus lähetetään ja opiskelija saa tilapäisen varmennekortin vrk-toimipisteestä. Opiskelija pääsee tekemään mm. sähköisiä reseptejä.
6. Lopullinen varmennekortti saapuu postissa. Käy vielä työpaikkasi vrk-toimipisteessä aktivoimassa kortti.

5.2. Kortinhankintaprosessi (5. vsk ja 6. vsk)

1. Opiskelija suorittaa viidennen tai kuudennen vuoden opinnot.
2. Tiedekunnan opintotoimisto vahvistaa käydyt opinnot ja lähettää tiedot Valviraan.
3. Valvira vastaanottaa, tarkistaa ja päivittää opiskelijan tiedot Terhikki-rekisteriin. Tässä vaiheessa vanha ammattikortti lakkaa toimimasta!
4. Opiskelija ottaa yhteyttä vrk-toimipisteeseen ja tilaa uuden kortin aiempaan tapaan.

5.3. Mahdollisia syitä varmennekortin toiminnan lakkaamiselle

- Kortti on vanhentunut. Kortti on voimassa viisi vuotta kerrallaan.
- Ammattioikeuden voimassaolo on päättynyt, kun henkilölle on merkitty valvontaseuraamus.
- Olet aloittanut opintosi yli 10 vuotta sitten. Lääketieteen opiskelijaoikeuden ammattioikeuden voimassaolo päättyy automaattisesti, kun opintojen alkamisesta on kulunut 10 vuotta, mikäli opiskelija ei ole valmistunut lääketieteen lisensiaatiksi.
- Olet valmistunut tai ammattioikeutesi on päivittynyt. Lääketieteen opiskelijaoikeuden ammattioikeus päättyy automaattisesti, kun hänet merkitään laillistetuksi lääkäriksi tai ammattioikeus päivittyy esimerkiksi 4. vuosikurssin lääketieteen kandidaatin oikeuksista 5. vuosikurssin lääketieteen kandidaatin oikeuksiin.
- Vaihdot nimeä. Tällöinkin on tilattava uusi kortti, vaikka oikeudet pysyvät ennallaan.
- Kortti on vaurioitunut.

Mikäli mikään yllä olevista syistä ei ole mahdollinen, ota yhteyttä työpaikkasi vrk-toimipisteeseen.

Lähde: Valvira, Väestörekisterikeskus

5.4. Ulkomaat: Valviran oikeuksien hakeminen ja kortinhankintaprosessi

1. Opiskelija suorittaa kaikki 4. tai 5. vuoden opinnot
2. Kun kaikki kurssien merkinnät ovat näkyvissä, täytä omalta osaltasi ja pyydä yliopistosi opintotoimistoa tai dekanaattia täyttämään Valviran sivuilta löytyvä hakemusomake.

3. Liitteeksi hakemukseen vaaditaan opintorekisteriote (joko alkuperäinen tai virallisesti oikeaksi todistettu versio). Liitteeksi tulee laittaa myös virallinen kopio voimassa olevasta passista tai henkilökortista, jotta voidaan varmistua hakijan henkilöllisyydestä ja kansalaisuudesta.
4. Jos olet opiskellut eri yliopistoissa lääketiedettä, niin kaikista yliopistoista on liitettävä asianmukaiset paperit hakemukseen. Huomioitavaa on, että jos sinulla on hyväksiluettuja opintoja, niin näiden osalta tulee liittää myös opintorekisteriote hakemukseen. Opintorekisteriotteessa tulee näkyä päivämäärät hyväksiluettujen kurssien suorituksista
5. Jos Valviran hakemuslomaketta ei ole käytetty, hakemukseen on liitettävä yliopiston virallinen vahvistus siitä, että suoritettut opinnot vastaavat 4. vuoden / 5. vuoden opintoja. Sähköposti tulee laatia seuraavaa asiakirjapohjaa käyttäen: "Student (name, surname and social security number) has passed all theoretical and practical studies for the 4th/5th study year". Vahvistuksen tulee myös sisältää:
 - A. Tarkat tiedot opintojen aloittamisajankohdasta sekä päivämäärä, jolloin opinnot ovat kokonaisuudessaan hyväksytysti suoritettu
 - B. Arvioitu valmistumispäivä
 - C. Yhteystiedot yliopistoon. Edeellämainituista yhteystiedoista Valvira tarkistaa opiskeluoikeutesi, joten yhteystietoja voi ilmoittaa useita, jotta tarkastaminen onnistuu myös loma-aikana.

Yliopisto voi lähettää vahvistuksen tai täytetyn hakemuslomakkeen suoraan Valviraan sähköpostilla, joka saattaa nopeuttaa hakemuksen käsittelyä.
6. Tarkista, että olet hankkinut kaikki tarvittavat liitteet ja postita hakemus Valviraan liitteineen. Kirjattuna kirjeenä voit seurata postin lähetysseurannasta, että kirje menee perille. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira, PL 43, 00521 Helsinki Finland
Vaihtoehtoisesti voit toimittaa täytetyn lomakkeen liitteineen sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@valvira.fi. Kannattaa käyttää turvaviestiä, koska salassapidettäviä tietoja ei suositella lähettämään sähköpostitse.

Valvira pyrkii käsittelemään hakemuksen kuukauden kuluessa. Käsittelyaika alkaa siitä, kun kaikki tarvittavat asiakirjat ovat saapuneet Valviraan. Kun hakemuksesi on käsitelty, ilmestyvät tietosi JulkiTerhikkiin. Saat postitse hyväksymistodistuksen ja SV-numerosi sekä laskun käsittelystä. SV-numeron saamisen jälkeen voit hakea VRK-korttia, kuten on aikaisemmin neuvottu. Tarkemmat tiedot hakemusohjeista, tarvittavista liitteistä sekä hakemuslomakkeen löydät Valviran sivuilta (terveydenhuolto > terveydenhuollon ammattioikeudet > opiskelijat > hakemusohjeet).

Lähde: Valvira

6. KESÄTÖIDEN JÄLKEEN

Töiden aikana ja viimeistään töiden päätyttyä on hyvä tarkistaa palkkakuitit, että palkka ja korvaukset on maksettu oikein. Lisäksi kannattaa tarkistaa opintotuen tulorajan ylärajat, ettei joudu maksamaan takaisin tukikuukausia. Pyydä työtodistus ja mikäli olet aikeissa hyväksilukea opintoihin työjakson kokemusta, tarkista vaatiiko yliopistosi tähän jotakin kaavaketta työntajan allekirjoittamana. Muista pyytää palautetta omasta työstäsi sekä anna itse palautetta työntäjälle. Kannattaa käydä lukemassa Lääkäriliiton sivuilta Kandi työelämässä -osio, josta löytyy lisää hyödyllistä tietoa ja esimerkiksi kesätöiden muistilista.

7. TOIMENPIDELUETTELO

R 0 Korvattavat toimenpiteet

001 Lääkärin potilaalle puhelimitse tai sähköisesti antama hoito-ohje, jonka lääkäri kirjaa sairauskertomusjärjestelmään.

Ei makseta, jos potilas tulee välittömästi soiton jälkeen hoitoon. Ei makseta, jos ohje annetaan toisen henkilön välityksellä, paitsi niissä tilanteissa, joissa potilas ei esim. ikänsä, ymmärryksensä, kieliongelmiensa tai vammaisuutensa perusteella pysty itse hoitamaan asiaansa. Ei tarkoita terveydenhuollon henkilöstön keskinäistä konsultointia.

002 Lääkärin muulle terveydenhuollon ammattihenkilölle suorittama konsultointi, johon liittyy potilaan hoitoa koskeva sairauskertomusjärjestelmään kirjattava hoito-ohje.

Toimenpide korvaa vastaanottokäynnin. Ei korvata, jos potilas tulee konsultoinnin seurauksena välittömästi konsultoivan lääkärin hoitoon. Sairauskertomuksesta tulee löytyä merkinnät konsultaatiovastauksesta sekä merkintä konsultaation antavasta lääkäristä.

R I Korvattavat toimenpiteet

101 Lääkärin suorittama näöntutkimus silmänpohjatutkimuksineen.

Tutkimus on korvattava toimenpide vain silloin, kun se tehdään potilaan valittaessa näkövikaan tai silmänsairauteen liittyviä oireita tai se muuten tehdään samalla perusteellisuudella esim. diabeetikolle vuositarkastuksen yhteydessä. Tätä toimenpidettä käytetään myös annettaessa dokumentoitu lausunto silmänpohjakuvista.

102 Lääkärin suorittama kuulontutkimus äänirautakokeineen.

Tutkimuksella tarkoitetaan yleislääkäritasoista perusteellista kuulontutkimusta. Korvattava toimenpide vain silloin, kun se tehdään potilaan valittaessa kuulovikaan tai korvasairauteen liittyviä oireita. Tutkimus sisältää otologisen statuksen ja kuiskaustutkimuksen tai audiodiagrammin tulkinnan.

103 Lääkärin suorittama perusteellinen neurologinen tutkimus.

Tarkoitetaan yleislääkärin suorittamaa perusteellista neurologista tutkimusta. Korvattava toimenpide vain silloin, kun se tehdään potilaan valittaessa neurologisia oireita tai on syytä epäillä, että oireiden takana voi olla neurologista selvittelyä vaativa syy tai tutkimus tehdään vastaavalla perusteellisuudella muusta syystä. Ei korvattava, kun tutkimus tehdään orientoivana neurologisena tutkimuksena esim. ajokorttitutkimuksen yhteydessä.

105 Kardiorespiratorinen kokonaisarvio laboratoriotutkimuksineen.

Tutkimuksella tarkoitetaan esim. vuosittain tapahtuvaa, tavanomaista vastaanottokäyntiä perusteellisempaa sydän- tai keuhkosairauspotilaan tai verenpainepotilaan tutkimusta. Samassa yhteydessä tulkitaan EKG, thorax-rtg, hengitysfunktiotutkimuksia ja/tai laboratoriotutkimuksia. Lisäksi korvattava silloin, kun joudutaan tekemään akuutissa vaiheessa perusteellinen sydän- ja

keuhkosairauspotilaan kliininen tutkimus ja voidaan ottaa ja tulkita edellä mainittuja lisätutkimuksia.

106 Pinnalliset leikkaukset, haavojen revisio ja suturaatio.

Arvio haavojen suturoimisessa toimenpide R I 106:n ja R II 206:n välillä tehdään tapauskohtaisesti ottaen huomioon ajankäyttö ja toimenpiteen vaativuus. Tätä toimenpidettä käytetään myös esim. säärihaavapotilaan haavan revisiossa.

107 Incisiot, joissa puudutus.

108 Rikan poisto silmästä puudutuksessa.

109 Korvakäytävän huuhtelu ja/tai imu.

Myös vaikean externin otiitin imussa, huuhtelussa ja tamponaatiohoidossa.

110 Tärykalvopisto.

Parasenteesi on yksi toimenpide, vaikka se tehtäisiin molempiin korviin.

111 Poskiontelopunktio/huuhtelu.

Poskiontelopunktio on yksi toimenpide, vaikka se tehtäisiin molemmin puolin.

113 Kynsiin tai kynsivalleihin kohdistuvat leikkaukset, jotka tehdään puudutuksessa.

114 Injektiohoidot muualle kuin lihaksiin tai ihon alle.

Esimerkiksi erilaiset niveliin kohdistuvat lääkeinjektiot. Mikäli reumapotilaalle laitetaan lääkettä useampiin pikkuniveliin samanaikaisesti, kyseessä vain yksi toimenpide. Myös pehmytkudosinjektiot, joiden tarkoituksena esimerkiksi tulehdusprosessin rauhoittaminen jännekiinnitysalueella ovat korvattavia toimenpiteitä.

116 Kipsaus.

117 Psykiatrisen tilan suunnitellut terapiakäynnit (esim. perheterapia).

Käynnit on etukäteen sovittu potilaan kanssa koskemaan tiettyä tavoitteellista hoitoa tai hoidon suunnittelua.

118 Lääkärin suorittama konsultointi, johon liittyy potilaan tutkiminen.

Toimenpiteellä tarkoitetaan tilanteita, joissa esimerkiksi nuorempi tai kokemattomampi lääkäri kysyy kokeneemman kollegan mielipidettä potilaan hoidosta ja tämä konsultaation antava lääkäri suorittaa itse potilaan tutkimuksen. Sairauskertomuksesta tulee löytyä saatu konsultaativastaus sekä merkinnät konsultaation antavasta lääkäristä, jolle korvaus suoritetaan.

119 Lääkekapselin asettaminen ihon alle.

Lähinnä ehkäisy- ja antabuskapselit. Käytetään myös poistettaessa esim. ehkäisykapseleita.

120 Suonensisäisen nestehoidon aloittaminen.

Päätös suonensisäisen nestehoidon aloittamisesta siihen liittyvine mahdollisine lääkehoitoineen.

121 Koagulaatiohoidot (nenän limakalvot, kohdunsuu, pinnalliset ihomuutokset).

123 Gynekologinen tutkimus ja siihen liittyvä irtosolunäytteen otto.

Toimenpiteeseen kuuluvalla irtosolunäytteen otolla tarkoitetaan lähinnä PAPAtutkimuksia. Joukkotutkimuksena otettuja irtosolunäytteitä ja äitiysneuvoloissa rutiininomaisesti otettuja irtosolunäytteitä ei kuitenkaan korvata toimenpiteinä.

124 Akupunktiohoidot.

126 Silmänpaineen mittaus.

127 Äänihuulten tutkimus.

Esimerkiksi epäsuorassa laryngoskopiassa tapahtuva äänihuulten asennon, liikkeiden ja rakenteen tutkiminen.

128 Luksoituneen nivelen reponointi.

129 Kierukan asettaminen.

130 Tamponaatiohoidot (nenään tai korvaan).

131 Polyypin poisto.

132 Vierasesineen poisto kehon luonnollisista aukoista ja onteloista.

133 Otomikroskopia korvamikroskooppia käyttäen.

134 Ohutneulabiopsia.

136 Rakkopunktio.

137 Nivelpunktio.

139 Karsastuksen perusteellinen tutkimus.

141 Peräpukamiin kohdistuva ei-leikkauksellinen toimenpide (ligaatio, kryokoagulaatio, trombosoivat injektiohoidot).

143 Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn selvittely, arviointi ja hoidon suunnittelu sekä hoitosuunnitelman laadinta.

Toimenpide edellyttää yleensä potilaan omakohtaista tutkimista. Toimenpide tulee kysymykseen esimerkiksi monisairaana potilaan lääke- ja muun hoidon kokonaisuutta arvioitaessa ja/tai suunniteltaessa, vanhuspotilaan hoitopaikkaa/ jatkohoitopaikkaa selviteltäessä ja/tai suunniteltaessa ja potilaslaissa tarkoitettua hoitosuunnitelmaa laadittaessa. Toimenpiteestä syntyy tarvittavat merkinnät sairauskertomukseen ja/tai syntyy erillinen todistus/lausunto.

145 Elävän henkilön kliininen (oikeuslääkeopillinen) tutkimus.

Tulee kyseeseen esimerkiksi ulkoisten pahoinpitelyvammojen tutkimuksena.

146 Ensikäynti äitiysneuvolassa.

Liittyy aina terveydentilan arvio ja raskauden keston määrittäminen, lisäksi yleensä käyntiin liittyy yleinen raskauden riskien kartoitus, seulonta- ja tupakka-alkoholi-valistus, ohjeet ravinnosta, liikunnasta jne.

147 Lapsille suoritettava viimeinen neuvolatarkastus ennen kouluun menoa.

Tarkastus tehdään 4 vuoden iässä ja siihen kuuluu psyykkisen ja fyysisen kehitystason arviointi sekä sosiaalisten taitojen arviointi ja mahdollisesti tarvittavien tukitoimenpiteiden suunnittelu. Lapsen ja vanhempien suhdetta ja lasten itsenäistymistä tuetaan ja opastetaan ja ohjataan hoitoon kasvatusongelmissa.

148 Koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon kuuluva tarkastus, jonka yhteydessä tehdään lausunto. Tarkastus tehdään koulun loppuvaiheessa ja sen yhteydessä voidaan tehdä perusteltuja kannanottoja tai lausuntoja oppilaan soveltuvuudesta suunnittelemiinsa ammatteihin tai tehdään ns. nuorison terveystodistus.

149 Hormonikorvaushoidon aloittaminen joko naiselle tai miehelle.

Tarkoitetaan käyntiä, jonka yhteydessä tehdään kliininen tutkimus ja selvitetään mahdollisen hoidon edut ja haitat sekä suunnitellaan hoidon toteutus ja sovitaan jatkoseurannasta.

150 Verenkierron tutkiminen Doppler-UÄ -laitteen avulla.

Toimenpidettä käytetään tutkittaessa esimerkiksi diabeetikon valtimoverenkiertoa tai säärihaavojen etiologiaa.

151 Muistisairauslääkityksen aloittaminen muistisairaalle potilaalle.

Toimenpiteellä tarkoitetaan käyntiä, jonka yhteydessä lääkkeillä hoidettavaa muistisairautta (Alzheimerin tauti, Parkinsonin tautiin liittyvä dementia) sairastavalle potilaalle tehdään kliininen tutkimus ja selvitetään lääkehoidon indikaatioiden olemassaolo, mahdollisen hoidon edut ja haitat, sekä suunnitellaan hoidon toteutus ja sovitaan jatkoseurannasta.

Toimenpide on korvattava neurologian ja geriatrian alan erikoislääkärille lääkehoidon aloittamista koskevan päätöksenteon osalta. Toimenpidettä ei kuitenkaan käytetä, jos samassa yhteydessä tehdään lausunto lääkehoidon korvattavuudesta (R II 225).

Lisäksi toimenpide on korvattava myös muille terveyskeskuksessa työskenteleville lääkäreille lääkehoidon muutosta koskevan arvion ja päätöksenteon yhteydessä (hoidon tehostaminen tai vaihtaminen, yhdistelmähoitojen aloittaminen, tarpeettoman lääkehoidon lopettaminen).

R II Korvattavat toimenpiteet

201 Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn laaja selvittely, arviointi ja hoidonsuunnittelu. Tarkoitetaan toimintakyvyn ja hoidontarpeen laajaa selvittelyä ja tähän liittyvää hoitosuunnitelman tekemistä. Toimenpidettä käytetään vastaavissa tilanteissa kuin R I 143 silloin, kun toimenpide vastaa ajankäytöltään ja vaativuudeltaan palkkioryhmän R II toimenpidettä. Toimenpidettä voidaan käyttää esimerkiksi harkittaessa M I lausunnon (tarkkailulähete M I) antamista tai arvioitaessa mahdollista lasten huostaanottoa.

202 Kokonaisvaltainen kuntoutusarviointi.

Tarkoitetaan laajaa toimintakyvyn arviointia, johon yleensä liittyy kuntoutussuunnitelman tekeminen käyttäen esimerkiksi muuta kuntoutushenkilökuntaa apuna. Veteraanikuntoutusta varten tarvittavat tutkimukset ja lausunnot katsotaan tämän ryhmän mukaisiksi, mikäli ne tehdään viranomaisen asiasta antamien ohjeiden perusteella ja veteraanikuntoutuksen valinnan kriteerit ovat ensisijaisesti lääketieteelliset. Mikäli näin ei ole, käytetään toimenpidettä R I 143.

203 Työkyvyn arviointi.

Tarkoitetaan laajaa, perusteellisesta työkyvyn arviointia riippumatta lopputuloksesta. Toimenpide ei tule kyseeseen määrättäessä lyhytaikaista sairauslomaa esimerkiksi SVA-lomakkeella. Rutiininomainen työhöntulotarkastus ei myöskään ole tässä tarkoitettu toimenpide. Toimenpiteeksi ei lueta esimerkiksi asevelvollisten palvelukelpoisuuden selvittämiseksi tehtyjä tarkastuksia tai tavanomaisen T-lausunnon tekemistä. E-lausunnolla ilmaistu työkyvyn arvio on tässä tarkoitettu toimenpide vain, mikäli työkykyä joudutaan laajemmin tutkimaan ja perustelemaan.

204 Leikkauskelpoisuuden arviointi.

Käytetään esimerkiksi tilanteissa, joissa terveyskeskuslääkäriltä etukäteen pyydetään arviota leikkauskelpoisuudesta silmäleikkauksia varten.

206 Suurten haavojen hoito.

Tarkoittaa tilanteita, joissa hoitoon liittyy esimerkiksi vaikeita ja työläitä reviiioita sekä syvempien kudosten kerroksittaista suturointia tai haavojen hoito vie huomattavasti aikaa.

207 Syvät koepalat ja ihonalaiset operaatiot.

Esimerkiksi poistettaessa ihonalaisia kasvaimia tai tehtäessä esimerkiksi imu- tai koekaavintoja, jos niitä ei tehdä selvästi leikkaussaliolosuhteissa, jolloin käytetään toimenpidettä R III 301.

208 Rasitus-EKG.

Käytetään tilanteissa, joissa lääkäri itse valvoo ja tulkitsee tutkimuksen.

210 Allergiatestaus.

Lääkärin suorittama allergiatestauksen arviointi jatkohoitosuosituksin.

211 Luuydinpunctio.

212 Kehon ontelon tyhjennys (keuhkot, vatsa).

216 Resuskitaatiohoito.

Toimenpide on korvattava kaikille elvytykseen osallistuneille lääkäreille, kunhan asiapapereista, vähintään elvytyskertomuksesta, löytyy merkintä lääkärin osallistumisesta elvytykseen. Tätä toimenpidettä käytetään myös sähköisen rytminsiirron yhteydessä.

217 Ihonsiirto.**219 Tympanostomiaputken asennus.****222 Perkutaanisen rakkokatetrin asettaminen.****223 Parafimoosin reponointi.****224 Kuolinsyyn selvittäminen.**

Toimenpide ei tarkoita pelkästään kuolintodistuksen allekirjoittamista, vaan ohjeiden ja määräysten mukaista kuolinsyyn selvittelyä. Toimenpiteen korvaus ei tule kysymykseen esimerkiksi syöpäpotilaiden terminaalivaiheessa, jolloin kuolinsyyn on etukäteen tiedossa ja kuolema on odotettavissa.

225 Arvio jatkuvan lääkityksen tarpeesta lausuntoineen.

Tulee kyseeseen tehtäessä arviota ja kirjoitettaessa lausuntoa kokonaan tai osittain korvattavien lääkkeiden osalta.

226 Huume-/humalatilatutkimus.

Tarkoitetaan kliinistä tutkimusta joko humalatilän tai huumeiden vaikutuksen selvittämiseksi. Mikäli kliinistä tutkimusta ei tehdä, vaan otetaan ainoastaan verinäyte, käytetään toimenpidettä R I 120.

227 Endoskopiautkimukset.

Proktoskopia on korvattava vain, mikäli tutkimus on vaativuudeltaan ja ajankäytöltään R II:n tasoa vastaava.

228 Takatamponaatio nenäverenvuodon hoitona.**230 Kyynelteiden sondeeraus.****231 Murtumareponointi ja kipsaus.****233 Keskuslaskimokanylointi.**

R III Korvattavat toimenpiteet

301 *) Leikkaussaliolosuhteissa tehtävät leikkaukset ja vastaavat toimenpiteet, jotka vaativat joko sentraalista johtopuudutusta, rektaalista, intramuskulaari- tai intravenöösianestesiaa tai lyhyttä inhalaatioanestesiaa tai laajaa infiltraatiopuudutusta.

303 Saattohoidon kotikäynti.

Tarkoitetaan vaikeasti sairaan terminaalivaiheen hoitoon liittyvää lääkärin kotikäyntiä. Tämän lisäksi ei makseta käyntipalkkiotita.

304 Lääkärin läsnäoloa vaativa sairaankuljetus.

Tilanteet, joissa lääkäri joutuu potilaan tilan vakavuuden takia saattamaan tämän seuraavaan hoitopaikkaan.

305 Infarktin liuotushoito.

Tarkoittaa terveyskeskuksessa diagnosoitua sydäninfarktia, sen liuotushoidon aloittamista ja toteuttamista.

*) Tutkimusten lisäksi maksetaan terveyskeskuksen lääkärille palkkiot ultraäänitutkimuksesta.

RU I Korvattavat toimenpiteet (muihin terveyskeskusten lääkäreihin kuin röntgenerikoislääkäreihin sovellettavat radiologiset toimenpiteet)

101 Ylävatsan yleistutkimus.

102 Alavatsan yleistutkimus.

103 Jäännösvirtsan tutkimus.

104 Ehkäisykierukan paikantaminen.

105 Varhaisraskauden toteaminen.

106 Yksittäinen mittakontrolli.